

19.12.2019

VIITE

Vapo Oy:n esitys Läntisen Suomen turvetuotantoalueiden käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailuohjelmaksi Keski-Suomen ELY-keskuksen alueella vuodesta 2019 eteenpäin

ASIA

Päätös Vapo Oy:n Läntisen Suomen turvetuotantoalueiden käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailuohjelman hyväksymisestä Keski-Suomen ELY-keskuksen alueella vuodesta 2019 eteenpäin

HAKIJA

Vapo Oy
PL 22
40101 JYVÄSKYLÄ

TOIMINTA

Usealla Keski-Suomen alueella toimivalla turvetuotantoalueella on joko Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston tai Länsi-Suomen ympäristölupaviraston myöntämä ympäristölupa. Nyt esitetty tarkkailuohjelma koskee päästötarkkailun osalta 9:ää ja vesistötarkkailun osalta 49:ää Vapo Oy:n ympäristölupaa. Lisäksi tarkkailuohjelman uusimisella on vaikutusta sellaisiin yksityisten turvetuottajien toimintaan, joilla ympäristöluvassa on esimerkiksi vesistötarkkailu sidottuna vanhoihin Vapo Oy:n läntisen Suomen alueen turvetuotantoalueiden käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailuohjelmiin. Usein päästö- ja vesistötarkkailu on kuitenkin määritelty ympäristölupapäätöksissä. Läntisen Suomen turvetuotantoalueiden käyttö- päästö- ja vaikutustarkkailuohjelma vuosille 2014-2018 on voimassa, kunnes uusi tarkkailuohjelma on tullut lainvoimaiseksi.

KESKI-SUOMEN ELY-KESKUKSEN TOIMIVALTA

Käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailuohjelmaa koskevan esityksen piiriin kuuluvien turvetuotantoalueiden ympäristölupien päästö- ja vaikutustarkkailua koskevien lupamääräyksien mukaan luvan saajan on tarkkailtava toiminnan päästöjä ja vaikutusta vesistön tilaan Keski-Suomen ympäristökeskuksen/Keski-Suomen ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla. Lisäksi osalla tuotantoalueita on Keski-Suomen ympäristökeskuksen /Keski-Suomen ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla tarkkailtava pölyn ja melun vaikutusta alueella sekä kuivatuksen vaikutusta lähiseudun kaivojen veden määrään ja laatuun.

ASIAN VIREILLETULO

Vapo Oy on 10.3.2019 toimittanut Keski-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle hyväksyttäväksi Vapo Oy:n 8.3.2019 päivätyn esityksen ” Läntisen Suomen turvetuotantoalueiden käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailuohjelma v. 2014–2018 Keski-Suomen ELY-keskuksen alueella”, jossa esimerkiksi lupapäätösten mukaiset muutokset on tarkennettu ohjelmaan 2019 eteenpäin. Tarkkailuohjelmaesitystä on täydennetty 3.5.2019 ja 30.9.2019 ELY-keskuksen pyytämien täydennysten johdosta. Vapo Oy toimitti kommenttien pohjalta päivitetyn lopullisen tarkkailuohjelmaesityksen Keski-Suomen ELY-keskukselle 28.11.2019. Ohjelmaesitys korvaa nykyisen käytössä olevan ohjelman.

TARKKAILUOHJELMAESITYS

Tarkkailuohjelmaesityksessä on kuvattu tarkkailun pääperiaatteet ml. käyttö-, päästö-, vesistö-, biologisen tarkkailun, melu- ja pölytarkkailun sekä pohjavesitarkkailun havaintopaikat, käytetyt menetelmät, analyysit ja raportointi.

TARKKAILUOHJELMAAN ESITETYT SUURIMMAT MUUTOKSET JA NIIDEN PERUSTELUT

Aiempaan ohjelmaan verrattuna ohjelmassa on esitetty muutoksia havaintopaikkoihin tarpeen mukaan lupien, uusien alueiden tai poistuneiden alueiden osalta. Lisäksi näytteenotto- ja tarkkailumenetelmiä on muutettu tarpeen mukaan muuttuneen ohjeistuksen perusteella.

Käyttötarkkailu

Käyttötarkkailun sisältöä on päivitetty siten, että käyttötarkkailu sisältää nyt myös seuraavat tiedot:

- tiedot tuotannon etenemisestä
- kemikaalien käyttömäärät silloin, kun vesienkäsittelyä on kemikalointi sekä kemikaloinnin aloittamis- ja lopettamisajankohdat, kun se ei ole ympäri vuotista
- tiedot omavalvontatarkastuksista
- ylimääraisten vesinäytteiden ottoajankohdat häiriö-, ylivirtaama- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa
- aumojen paikkojen muutokset
- maininnat mahdollisista tuotantoalueeseen kohdistuneista valituksista ja kuinka ne on käsitelty

Päästötarkkailu

-Kuntoonpanovaiheen päästötarkkailun tiheys noudattaa turvetuotannon tarkkailuohjetta (2017). Analysoitavat parametrit ovat myös tarkkailuohjeen mukaisia. Kuntoonpanon tarkkailussa on myös sameuden mittausta, koska samentumista aiheuttavaa maanmuokkausta tapahtuu tuotantoalueella erityisesti kuntoonpanovaiheessa. Lisäksi kemiallisten puhdistamojen päästötarkkailuun kuuluu raudan määrittäminen.

-Tuotantovaiheen päästötarkkailuksi on ehdotettu tuotantoaluekohtaisesti erilaisia variaatioita, jotka perustuvat suoraan turvetuotannon tarkkailuohjeen (2017) malleihin. Tuotantovaiheen päästötarkkailuksi ehdotetun vaihtoehdon A:n näytteenottoajankohdat ja rytmi ovat suoraan turvetuotannon tarkkailuohjeen (2017) mallista 2. Myös analyysivalikoimat ovat vähintään turvetuotannon tarkkailuohjeen mukaiset. Tuotantovaiheen päästötarkkailuksi ehdotetun vaihtoehdon B:n näytteenottoajankohdat ja rytmi ovat suoraan turvetuotannon tarkkailuohjeen (2017) mallista 1. Analyysivalikoimat ovat turvetuotannon tarkkailuohjeen mukaiset. Lisäksi on esitetty vaihtoehtoa C, joka on ainoastaan jatkuvatoimisten virtaamamittarien yhteydessä käytettävä tulosten mallintaminen.

-Kuormituksia ei lasketa enää hydrologiselle vuodelle vaan 1.1.-31.12. väliselle ajalle ja kuormituslaskelmat tehdään periodimenetelmällä.

Vesistötarkkailu

-Vesistötarkkailunäytteistä tehtävien määritysten taulukkoon 1. on merkittynä kiintoaineen suodatinkoko (GF/C 1,2 µm). Tällä hetkellä tämä määritysmenetelmä on yleisimmin käytössä, mutta hallinnossa ollaan pitkällä tähtäimellä suunniteltu kiintoaineanalytiikan siirtymistä 0,4 µm suodattimeen. Tästä johtuen taulukossa on maininta, että jos valtakunnallinen ohjeistus tältä osin muuttuu, tulee kiintoaineen menetelmänä käyttää sen hetkistä ohjeistuksen mukaista menetelmää.

-Vesistötarkkailua suoritetaan uudenkin tarkkailuohjelman mukaisesti Keski-Suomen alueella vuosittain.

-Vesistötarkkailun raportointia on jaksotettu siten, että vuosittain esitetään tulokset vain taulukoina ja diagrammeina ja kolmen vuoden välein laaditaan laajempi yhteenvetoraportti. Vuosittaisien vesistöraporttien kuvaukset vesistöissä tapahtuvista muutoksista ovat ”muistuttaneet” huomattavasti

edellisten vuosien raporteissa kuvattua tilannetta. Kolmen vuoden välein tehtävään tarkempaan kuvaukseen analyysien tuloksista tulisi näin ollen 6-9 vesistönäytettä, jolloin mahdollisia trendejä olisi jo helpommin havaittavissa. Tuloksia olisi kuitenkin mahdollista seurata vuosittaisista taulukoista ja diagrammeista.

-Ohjelma on voimassa toistaiseksi, mutta sitä on ehdotettu päivitettäväksi seuraavan kerran vuonna 2023.

Biologinen tarkkailu

Biologinen tarkkailu on säilynyt Vapo Oy:n läntisen Suomen alueen turvetuotantoalueiden käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailuohjelman 2014-2018 kaltaisena. Biologisten näytteiden näytteenottoaikat on esitetty liitteessä 5.

Pöly- ja melutarkkailu

Aikaisemmassa Vapo Oy:n läntisen Suomen alueen turvetuotantoalueiden käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailuohjelmassa pöly- ja melutarkkailukohteet oli merkittynä liitteeseen 1. Uudessa ohjelmassa pöly- ja melutarkkailu on erotettu omaksi liitteeksi 7.

Pohjavesitarkkailu

Pohjavesitarkkailupisteistä on poistunut Riihi-Peuranevan turvetuotantoalueen k2 -piste. Kyseinen tarkkailupiste on poistunut ympäristöluvun tarkistamisen yhteydessä.

Liitteet

Vapo Oy:llä on nykyään käytössä sähköinen käyttötarkkailujärjestelmä (MobiLog), josta saadaan tulostettu vuosittaiset käyttötarkkailun yhteenvedot. Tästä johtuen vanhan tarkkailuohjelman liite 3. on poistettu ylimääräisenä.

Liite 1: Liitteen 1. rakennetta yksinkertaistettu siten, että ympäristölupiin liittyvät tiedot (pinta-alat, luvan myöntöpäivä, luvan lainvoimaistuminen, voimassaoloaika ja tarkistuspäivämäärä). Lisäksi liitteeseen on päivitetty poistuneet ja avautuneet tuotantoalueet.

Liite 3: Päästötarkkailupisteet on esitetty liitteessä 3. (Vanha liite 4a.). Liitteeseen on lisätty uusi tieto siitä, että kuuluuko päästötarkkailupiste tarkkailuohjelman piiriin vai onko sille määrätty erikseen päästötarkkailu ympäristöluvassa.

KESKI-SUOMEN ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) hyväksyy Vapo Oy:n 28.11.2019 toimittaman esityksen ”Läntisen Suomen turvetuotantoalueiden käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailuohjelma Keski-Suomen ELY-keskuksen alueella v. 2019 eteenpäin” seuraavin täsmennyksin:

Ylivirtaamanäytteenotto tulee ajoittaa tilanteisiin, kun vuorokaudessa on satanut enemmän kuin 20 mm. Tämä täsmennys tulee ottaa huomioon ylivirtaamatilanteiden näytteenotossa.

Päästötarkkailu (Tuotantoaluekohtaiset muutokset)

Havusuo ja Pajusuo (Pihlassuo): Vapo Oy:n esitys hyväksytään siten, että kosteikolta 5 ja pintavalutuskentältä 6 otetaan virtaamatulokset näytteenoton yhteydessä.

Läyniönsuo: Vapo Oy:n esitys hyväksytään siten, että ap-pisteen tarkkailua ehdotetulla rytmillä (1x/kk) jatketaan, kunnes jälkihoitotoimenpiteet tuotantoalueella on katsottu hoidetuksi.

Mesiänsuo: Vapo Oy:n esitys Vapo Oy:n esitys hyväksytään siten, että mahdolliset tarkkailun välivuodet ja mallinnuksen käyttämisestä sovitaan tapauskohtaisesti Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa.

Peuralinnanneva (Isoneva): Vapo Oy:n esitys hyväksytään siten, että mahdollisesta yp-pisteen poistamisesta tehdään esitys Keski-Suomen ELY-keskukselle.

Vesistötarkkailu (Tuotantoaluekohtaiset muutokset)

Läyniönsuo: Vapo Oy:n esitys hyväksytään siten, että vesistötarkkailua tulee jatkaa, kunnes jälkihoitotoimenpiteet tuotantoalueella on katsottu hoidetuksi.

Mahasuo: Vapo Oy:n esityksestä poiketen tarkkailupisteen näytteenottoa ei tule lopettaa (esitetty tarkkailun lopetuksena, mutta lisätietoa sarakkeen tiedot oikein).

Tällä päätöksellä kumotaan aikaisempi hyväksytty tarkkailuohjelma (Läntisen Suomen turvetuotantoalueiden käyttö- päästö- ja vaikutustarkkailuohjelma vuosille 2014-2018).

PERUSTELUT

YSL 64 § mukaan ympäristöluvassa voidaan määrätä, että toiminnanharjoittajan on esitettävä 62 §:n mukaisen seurannan ja tarkkailun tai 63 §:n mukaisen yhteistarkkailun järjestämisestä erillinen suunnitelma lupaviranomaisen, valvontaviranomaisen tai kalatalousviranomaisen hyväksyttäväksi. Suunnitelma on toimitettava viranomaiselle niin ajoissa, että seuranta ja tarkkailu voidaan aloittaa toiminnan alkaessa tai muuna toiminnan vaikutusten kannalta tarkoituksenmukaisena ajankohtana. Suunnitelman esittämiseen sovelletaan, mitä 39 §:ssä säädetään ympäristöluvan hakemisesta. Päätös suunnitelman hyväksymisestä tehdään noudattaen, mitä 96 §:ssä säädetään.

Keski-Suomen ELY-keskus katsoo, että esitetyn ohjelman mukainen tarkkailu, mukaan lukien ohjelmaan määrätyt muutokset ja lisäykset, antavat ennalta arvioiden riittävät tiedot Vapo Oy:n turvetuotantoalueiden vaikutuksista pinta- ja pohjavesiin sekä alueilta koituviin mahdollisiin pöly- ja meluhaittoihin.

Vapo Oy:n läntisen Suomen alueen turvetuotantoalueiden käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailuohjelmassa kohdassa ”4.7 Poikkeustilanteiden tarkkailu” ei ole määritelty ylivirtaamatilannetta. Ympäristöhallinnon Turvetuotannon tarkkailuohjeen suositus on, että ylivirtaamanäytteenotto tulee ajoittaa tilanteisiin, kun vuorokaudessa on satanut enemmän kuin 20 mm.

Päästötarkkailu (Tuotantoaluekohtaiset muutokset)

Havusuo ja Pajusuo (Pihlassuo): Kosteikolta 5 ja pintavalutuskentältä 6 otetaan virtaamatulokset näytteenoton yhteydessä. Vapo Oy:n esityksessä lisätiedoissa virtaamamittauksen esityksenä oli ”ei virtaamamittausta”.

Läyniönsuo: Toiminnanharjoittaja on ilmoittanut esityksessään, että Läyniönsuon tuotanto on loppunut. Tarkkailua on kuitenkin ympäristöluvan mukaisesti jatkettava Keski-Suomen ympäristökeskuksen edellyttämän määräajan, kuitenkin vähintään kaksi vuotta tuotantotoiminnan päättymisestä.

Mesiänsuo: Mesiänsuolla ei ole ympäristöluvassa reduktiovaatimuksia ja päästötarkkailutulokset (pitoisuudet ja reduktiot) ovat Mesiänsuolta olleet suhteellisen tasaiset (mahdollistavat paremmin mallintamista). Lisäksi tuotantoalueella on jatkuvatoiminen virtaamamittari. Näiden seikkojen vuoksi valvontaviranomainen katsoo, että mallinnuksen käyttäminen päästötarkkailuna saattaisi Mesiänsuolla olla mahdollista (päästötarkkailu C).

Peuralinnanveva (Isonveva): Valvontaviranomainen harkitsee tilanteen ja päästötarkkailutulosten perusteella yp-pisteen poistomahdollisuutta.

Vesistötarkkailu (Tuotantoaluekohtaiset muutokset)

Läyniönsuo: Toiminnanharjoittaja on ilmoittanut esityksessään, että Läyniönsuon tuotanto on loppunut. Tarkkailua on kuitenkin ympäristöluvan mukaisesti jatkettava Keski-Suomen ympäristökeskuksen edellyttämän määräajan, kuitenkin vähintään kaksi vuotta tuotantotoiminnan päättymisestä.

Mahasuo: Palkkipuron –pisteen tarkkailua esitetty jatkettavaksi valvontaviranomaisen toimesta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki 527/2014 62 ja 64 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Länsi-Suomen ympäristölupaviraston ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston lupapäätökset.

KÄSITTELYMAKSU

825 euroa (15 h* 55 €/h).

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8§

Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista (897/2009) 25§

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020 (1372/2018)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Kuulutus päätöksestä on kuulutusaikana 19.12.2019-20.1.2020 yleisesti nähtävillä Keski-Suomen ELY-keskuksen virallisella ilmoitustaululla osoitteessa Cygnaeuksenkatu 1, 40100 Jyväskylä. Lisäksi kuulutus on nähtävillä Jyväskylän, Jämsän, Keuruun, Saarijärven, Viitasaaren ja Äänekosken kaupungin sekä Hankasalmen, Joutsan, Karstulan, Kinnulan, Kivijärven, Kyyjärven, Multian, Petäjäveden ja Pihtiputaan kunnan virallisilla ilmoitustauluilla. Päätös on saatavilla kuulutusajan Keski-Suomen ELY-keskuksesta ja Jyväskylän, Jämsän, Keuruun, Saarijärven, Viitasaaren ja Äänekosken kaupungin sekä Hankasalmen, Joutsan, Karstulan, Kinnulan, Kivijärven, Kyyjärven, Multian, Petäjäveden ja Pihtiputaan kunnan kirjaamoista.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen kirjallisesti oikaisua Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastosta 30 päivän kuluessa päätöksen antamisesta, eli viimeistään 20.1.2020. Maksuun haetaan muutosta samassa järjestyksessä kuin päätökseen.

Oikaisuvaatimusohje liitteenä.

Yksikön päällikkö Hannele Yli-Kauppila

Ylitarkastaja Toni Roiha

JAKELU

Päätös

Hakijalle

Jäljennös päätöksestä:

ELY-keskukset

Pohjois-Savon ELY-keskus, kalatalouspalvelut
Pohjois-Savon ELY-keskus, ympäristönsuojeluyksikkö
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Pirkanmaan ELY-keskus

Kaupungit & Kunnat

Jyväskylä (ympäristönsuojeluviranomainen)
Jämsä (ympäristönsuojeluviranomainen)
Keuruu (ympäristönsuojeluviranomainen)
Saarijärvi (ympäristönsuojeluviranomainen)
Viitasaari (Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi)
Äänekoski (ympäristönsuojeluviranomainen)
Hankasalmi (ympäristönsuojeluviranomainen)
Joutsa (ympäristönsuojeluviranomainen)
Karstula (ympäristönsuojeluviranomainen)
Kinnula (Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi)
Kivijärvi (Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi)
Kyyjärvi (Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi)
Multia (ympäristönsuojeluviranomainen)
Petäjävesi (ympäristönsuojeluviranomainen)
Pihtipudas (Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi)

Toiminnanharjoittajat

Uusi-Hallan Konetyö Oy
Turvetuote Peat Bog Oy
Martinsuon Turve Oy
J & V Saukko Oy
Autosen Urakointi & Martinsuon Turve Oy
Karstulan Morass Oy

LIITTEET

Oikaisuvaatimusohje
Tarkkailuohjelma (Liitteinen)

Tämä asiakirja KESELY/462/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/462/2019 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Yli-Kauppila Hannele 19.12.2019 11:13

Esittelijä Roiha Toni 19.12.2019 09:44